

1 *Til: Oslo Unge Høyres representantskap*

2 *Fra: Jakob Linderøth*

3 **Energi for fremtiden – Norges satsning på kjernekraft og fusjonsforskning**

4 Norge står overfor et betydelig kraftunderskudd i tiårene fremover. Industrien trenger mer
5 kraft, det grønne skiftet krever elektrifisering og datasentre krever betydelige mengder energi.
6 Samtidig har debatten om kjernekraft gått fra å være en «ikke-sak» til å engasjere de fleste
7 politiske partier.

8 De fleste partiene er nå positive til at vi får reaktorer i Norge. I tillegg har Høyre en politikk som
9 sier at partiet skal legge til rette for utbygging av kjernekraft i Norge.

10 Kjernekraft kommer i to former: Fisjon (kjernekløyving), som er den utbredte teknologien i bruk
11 i dag, og fusjon (sammensmelting av atomkjerner), som fortsatt er på forsknings- og
12 utviklingsstadiet. Begge fortjener norsk oppmerksomhet.

13

14 **Om fisjon**

15 Fisjonskraft er en moden teknologi som leverer stabil, utslippsfri kraft med minimalt arealbruk.
16 Fordelen med kjernekraft er at det har null klimautslipp og lite naturavtrykk. Ny teknologi som
17 små modulære reaktorer (SMR) og thoriumbaserte reaktorer gjør kjernekraft tryggere og mer
18 fleksibelt enn tidligere.

19

20 **Om fusjon**

21 Nå samarbeider 35 land om å bygge et fusjonskraftanlegg i Sør-Frankrike, kalt ITER, som har en
22 kostnadsramme på rundt 220 milliarder kroner. Målet er at anlegget skal være fullt
23 operasjonelt i 2035.

24 Fusjonskraft kan bli den ultimate energikilden: nærmest utømmelig, uten langvarig radioaktivt
25 avfall og uten fare for atomulykker.

26 Norske forskere på fusjonsenergi kan ikke motta midler fra EUs forskningsprogram EUROfusion
27 ettersom Norge ikke har sluttet seg til Euratom-avtalen. I Norge er det kun i Tromsø at det
28 forskes på fusjonskraft. Dette er ikke tilstrekkelig for et land som har ambisjoner om å være en
29 energinasjon.

Norge har også en unik fordel: Vi har en olje- og gassindustri med solid erfaring i å gjennomføre store og komplekse infrastrukturprosjekt som kjernekraftverk. Oslo

Oslo Unge Høyre vil:

Fisjon (kjernekraft):

- Legge til rette for utbygging av kjernekraftverk i Norge, der private aktører finansierer utbygging, drift og dekommisjonering.
- Fjerne regulatoriske hindringer for kjernekraft og etablere et tydelig og forutsigbart rammeverk for godkjenning av kjernekraftverk.
- Intensivere forskningsinnsatsen på ny kjernekraftteknologi, inkludert små modulære reaktorer (SMR) og thoriumbaserte reaktorer.
- Vurdere norsk medlemskap i Det europeiske atomenergifellesskapet (Euratom) for å sikre tilgang til europeisk kompetanse og samarbeid.
- Arbeide for et tettere nordisk samarbeid om kjernekraft med Sverige og Finland, som allerede har operativ kjernekraft.

Fusjon:

- Sikre norsk deltakelse i EUROfusion-programmet slik at norske forskningsmiljøer kan motta EU-midler til fusjonsforskning.
- Styrke bevilgningene til fusjonsforskning ved UiT og andre norske forskningsmiljøer som arbeider med plasmafysikk.
- Opprette et nasjonalt program for fusjonsforskning i regi av Forskningsrådet.
- Legge til rette for at norsk industri kan delta i leveranser til internasjonale fusjonsprosjekter som ITER.
- Utrede hvordan Norge kan bidra til internasjonal fusjonsforskning, inkludert vurdering av norsk deltakelse i ITER-samarbeidet.

Referanser:

Høyres redaksjon (2025), *Store muligheter i kjernekraft*

60 <https://hoyre.no/2025/11/17/store-muligheter-i-kjernekraft/>

61 Tallaksrud, S. (2024), *Norges 9 største partier: – Dette mener vi om kjernekraft*

62 <https://www.tekna.no/magasinet/vi-har-spurt-partiene-om-kjernekraft/>

63 https://uit.no/nyheter/artikkel?p_document_id=827887

64

65

66 *Til: Oslo Unge Høyres representantskap*

67 *Fra: Styret i Aker Unge Høyre*

68 **Kjernekraft som del av norsk energimiksen**

69 Norge står overfor raskt økende energibehov. NVE anslår at strømforbruket nå er rekordhøyt- I
70 2024 brukte Norge 137 Terrawatt timer (TWh), og behovet vil fortsette å øke de neste åren på
71 grunn av elektrifisering av transport, industri og datasentre. Samtidig har Stortinget satt
72 ambisiøse klimamål som krever utslippsfri kraftproduksjon. Selv om utbygging av fornybar
73 energi på sikt vil dekke mye av behovet, forventes vann- og solproduksjon bare å vokse med om
74 lag 4 TWh fram mot 2029. I samme periode anslås Norges kraftoverskudd i et normalår å falle
75 fra dagens nivå til om lag 11 TWh, det er – 7 TWh lavere enn dagens overskudd. Denne
76 utviklingen kan true stabil kraftforsyning og energisikkerhet. For å løse klimautfordringene og
77 sikre nok ren kraft, må Norge vurdere alle lavutslippsalternativer. Inkludert kjernekraft.

78

79 **Kjernekraftens egenskaper**

80 Kjernekraft er en av de mest klimavennlige energikildene. Siden et moderne kjernekraftverk har
81 svært lave CO₂-utslipp, betegnes det internasjonalt som «svært rent» og isolert sett bærekraftig
82 Det internasjonale energibyrået (IEA) fremhever at kjernekraft i over 30 land allerede sparer om
83 lag 1,5 gigatonn CO₂-utslipp i året og reduserer behovet for fossil energi. Strømmen fra
84 kjernekraft er stabil og forutsigbar, og anleggene leverer døgnet rundt uavhengig av vær. Dette
85 gir økt energisikkerhet, ettersom kraftproduksjonen ikke rammes av vind- eller solvariasjoner.

86

87 Moderne reaktorer produserer også minimalt med lokal forurensning når de driftes trygt.
88 Teknologier som små modulære reaktorer (SMR) gjør kjernekraft enda mer fleksibelt. SMR kan
89 bygges i mindre enheter, tilpasses lokale behov og kombineres med industri- og datakraft, noe
90 som forkorter byggetid og reduserer investeringsrisiko. IEA anslår at kostnadseffektive SMR kan
91 bli en «katalysator for endring»: med riktige politiske insentiver kan over hundre reaktorer
92 settes i drift globalt innen 2050. Også norske industriledere og forskere er positive. Norsk
93 Kjernekraft viser til at dagens SMR-teknologi er trygg, ren og økonomisk realistisk i norsk
94 sammenheng.

95

96 **Utbygging og regelverk**

97 Nye kjernekraftverk tar lang tid å realisere, så arbeidet må starte nå. Erfaringer fra England og
98 Finland viser at første generasjons kjernekraftverk ofte tar over ti år fra plan til produksjon. For
99 eksempel har Hinkley Point C i Storbritannia vært under bygging siden 2016 og ventes først
100 klart i 2027. OECD og IEA understreker at derfor trengs forberedelser og tidlig investeringsvilje
101 nå, slik at nye reaktorer kan stå ferdige innen tidshorisonten for klimamålene.

102

103 I Norge kreves det konsesjon både etter atomenergiloven og energiloven, og det er formelt
104 mulig å søke om bygging av kjernekraftverk. Samtidig finnes det foreløpig ingen utprøvd
105 regulering for kommersiell utbygging, og myndigheter mangler praktisk erfaring med slike
106 prosjekter. For å unngå unødvendige forsinkelser må myndighetene fjerne byråkratiske
107 hindringer og effektivisere prosessene. Det innebærer blant annet at Direktoratet for strålevern
108 og atomsikkerhet (DSA) og andre etater gis tilstrekkelige ressurser til å behandle konsesjoner og
109 sikkerhetskrav raskt. Regjeringen bør følge eksempler fra andre land: I USA ble det opprettet et
110 pilotprogram der myndigheter fikk fullmakt til å fremskynde miljøvurderinger og bygging av
111 prøveanlegg. I Norge som i utlandet må politisk vilje nå mobiliseres; som Teknisk Ukeblad
112 konstaterer: «Vi har lovverket som må til. Det som nå trengs, er politisk vilje til å ta det i bruk».

113

114 **Kjernekraftens egenskaper**

115 Samtidig må Norge tenke langsiktig. Forskning på nye kjernefysiske teknologier som fusjon kan
116 gi store fordeler i fremtiden. Det internasjonale atomenergibyrået og andre rapporter peker på
117 at fusjonsenergi kan bli en sentral, ren kraftkilde når teknologien er moden. Norske
118 forskningsmiljøer kan bidra i internasjonale prosjekter, som det franske ITER, og utvikle egen
119 kompetanse. Derfor bør Norge øke innsatsen på fusjonsforskning gjennom øremerkede
120 bevilgninger og samarbeid, slik at vi er teknologisk forberedt på mulige gjennombrudd.

121

122 **Oslo Unge Høyre vil:**

- 123
- 124
- 125
- 126
- 127
- 128
- 129
- 130
- 131
- 132
- 133
- 134
- 135
- 136
- 137
- 138
- 139
- At regjeringen snarest skal igangsette en nasjonal utredning om kjernekraft og SMR-teknologi i Norge, herunder kraftbehov, nettilpasning og kostnadsvurderinger.
 - At byråkratiske hindringer for kjernekraftsøknader må fjernes og at søknadene strømlinjeformes.
 - At DSA og andre relevante etater skal styrkes med ressurser for å håndtere sertifisering og konsesjonsbehandling av kjernekraftverk.
 - At det skal legges til rette for pilotprosjekter gjennom å innføre økonomiske insentiver og partnerskapsordninger som støtter bygging av demonstrasjonsanlegg med SMR-teknologi i Norge, for eksempel i samarbeid mellom næringsliv og offentlige myndigheter.
 - At kjernekraft inkluderes som et alternativ i nasjonale kraft- og energiplaner for 2030- og 2040- målene, slik at Norge har tydelig strategi for denne teknologien ved planlegging av fremtidig kraftforsyning.
 - Øke norsk deltakelse og finansiering av internasjonal fusjonsforskning (f.eks. ITER-prosjektet) gjennom aktive samarbeid, forskningsprosjekter og bevilgninger.

140 *Til: Oslo Unge Høyres representantskap (overført fra generalforsamlingen 2025)*

141 *Fra: Felix Trudeng Lacoste*

142 **Sammen er vi sterkere**

143 NATOs betydning for fred, stabilitet og frihet i Europa kan vanskelig overvurderes. Alliansen har
144 siden opprettelsen stått som det mest vellykkede forsvars- og sikkerhetspolitiske samarbeidet i
145 moderne tid. For Norge har NATO-medlemskapet vært selve grunnmuren i vår
146 sikkerhetspolitikk, og vår viktigste garanti mot ytre trusler.

147

148 Dagens sikkerhetspolitiske virkelighet gjør det tydelig at NATO trengs mer enn noen gang.
149 Russlands brutale og uprovoserte angrepskrig mot Ukraina har brutt med grunnleggende
150 prinsipper om folkerett, suverenitet og fredelig samhandling mellom stater. Samtidig ser vi
151 økende geopolitiske spenninger som gjør verden mer uforutsigbar og ustabil. I en slik situasjon
152 må Norge være en aktiv og tydelig alliert, villig til å ta sin del av ansvaret for felles sikkerhet.

153

154 Derfor er vi nødt til å ytterligere styrke vårt engasjement i NATO, og vise at vi står standhaftige,
155 skulder ved skulder med våre allierte. Det betyr å støtte våre partnere som ønsker medlemskap,
156 stille opp med styrker når vi blir bedt, og ta vår del av byrden i de operasjoner og forpliktelser
157 som følger av alliansen. Bare gjennom et tett og troverdig samarbeid med våre allierte kan vi
158 sikre trygghet både for Norge og for Europa.

159

160 **Oslo Unge Høyre vil:**

- 161
- Åpne for ukrainsk og georgisk NATO-medlemskap.
 - 162 • Stille med norske styrker i et eventuelt internasjonalt fredsoppdrag i Ukraina.
 - 163 • Be om permanent stasjonering av allierte luft- og bakkestyrker i Norge.
 - 164 • Øke innsatsen i eksisterende NATO-operasjoner.
 - 165 • Delta i alle NATO-operasjoner hvor vi blir etterspurt av våre allierte.

166

167

168